

**УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Україна
Директор Луцького
педагогічного коледжу
Т.М. Войчук
0226107
«09» 2010 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
В КРЕДИТНО-МОДУЛЬНІЙ СИСТЕМІ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИМИ
РІВНЯМИ «БАКАЛАВР», «МОЛОДШИЙ
СПЕЦІАЛІСТ»
У ЛУЦЬКОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ**

ВСТУП

Політичні і соціально-економічні зміни в суспільстві, зміцнення державності України, її інтеграція в світове співтовариство неможливі без структурної реформи національної системи вищої освіти, спрямованої на розвиток нового громадянина, забезпечення мобільності, працевлаштування та конкурентоспроможності фахівців із вищою освітою. Приєднанням до Болонської угоди Україна підтвердила бажання і готовність до інтеграції в освітній та науковий простір Європи, у зв'язку з чим активно здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог. Однією з передумов входження України до єдиної Європейської зони вищої освіти є реалізація принципів Болонського процесу системою вищої освіти України.

У 1997 році під егідою Ради Європи та ЮНЕСКО було розроблено і прийнято Лісабонську конвенцію про визнання кваліфікацій, що належать до вищої освіти Європи. Цю конвенцію підписали 43 країни, більшість з яких сформулювали згодом принципи Болонської декларації. Лісабонська угода декларує наявність і цінність різноманітних освітніх систем і ставить за мету створення умов, за яких більша кількість людей, скориставшись усіма цінностями і надбаннями національних систем освіти і науки, зможе бути мобільною на європейському ринку праці. Через рік Франція, Італія, Велика Британія та Німеччина підписали Сорбонську декларацію, завдання якої спрямовані на створення відкритого, конкурентоспроможного на світовому ринку освітніх послуг європейського простору вищої освіти. Основні ідеї цих документів: циклова та ступенева структура вищої освіти, використання системи кредитів ECTS, міжнародне визнання освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» та «магістр» як рівнів вищої освіти.

Загалом пріоритетними критеріями освіти в рамках Болонського процесу є:

- якість підготовки фахівців, її відповідність європейському ринку праці;
- зміцнення довіри між суб'єктами освіти;
- мобільність фахівців, сумісність їх кваліфікації на вузівському та після вузівському етапах підготовки;
- посилення конкурентоспроможності Європейської системи освіти;
- відповідність ступенів і циклів підготовки;
- посилення науково-дослідницького компоненту освіти на основі наукової інтеграції країн-учасниць угоди.

Основним завданням упровадження кредитно-модульної системи підготовки

фахівців є використання передбаченої Болонською декларацією системи академічних кредитів, що аналогічна ECTS (Європейській кредитно-трансферній системі). Саме її розглядають як засіб підвищення мобільності студентів при переході з однієї навчальної програми на іншу, включно з програмами післядипломної освіти. ECTS стане багатоцільовим інструментом визнання й мобільності фахівців, засобом реформування навчальних програм та передачі кредитів вищим навчальним закладам інших країн.

Запровадження кредитної системи накопичення дозволяє врахувати всі досягнення студента (участь у наукових дослідженнях, конференціях, предметних олімпіадах тощо), а не тільки виконання ним його навчального навантаження.

Визначення змістових модулів навчання з кожної дисципліни, узгодження кредитних систем оцінювання досягнень студента створює умови для вільного переміщення студентів, викладачів, менеджерів освіти та дослідників.

Це Положення розроблено відповідно до таких документів:

- наказу Міністерства освіти і науки України від 23.01.2004 р. № 48 «Про проведення педагогічного експерименту з кредитно-модульної системи організації навчального процесу»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 23.01.2004 р. № 49 «Про затвердження Програми дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України на 2004-2005 роки»;
- Тимчасового положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців, затвердженого наказом МОН України від 23.01.2004 р. № 48;
- наказу № 774 від 30.12.2005 р. «Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу»;
- рекомендацій Міністерства освіти і науки України «Щодо впровадження кредитно-модульної системи у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації», «Щодо структури та ведення індивідуального навчального плану студента», «Щодо структури залікового кредиту та порядку оцінювання навчальних досягнень студентів», затверджених наказом МОН України від 31.12.2005 р. № 774.

Положення конкретизує загальні принципи організації навчального процесу за кредитно-модульною системою та забезпечує умови для впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу в Луцькому педагогічному коледжі.

1. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ, ПОНЯТТЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

Академічна довідка оцінювання знань (додаток до диплома) - документ, який засвідчує навчальні досягнення студента.

Бакалавр — освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти, що присвоюється особі, яка засвоїла програму вищої освіти з терміном навчання три-чотири роки і успішно пройшла підсумкову атестацію.

Договір про навчання між студентом і вищим навчальним закладом – документ, який визначає напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень, джерело і порядок фінансування, порядок розрахунків та інші умови навчання.

Індивідуальний навчальний план студента — документ, що формується на основі переліку змістових модулів освітньо-професійної програми і структурно-логічної схеми підготовки фахівців.

Інформаційний пакет — документ, який містить загальну інформацію про навчальний заклад, напрями, спеціальності, додаткові кваліфікації, змістові модулі обов'язкових та вибіркових курсів, методики і технології викладання, залікові кредити, форми та умови проведення контрольних заходів, систему оцінювання якості освіти тощо.

Кваліфікація — сертифікація досягнень або компетенцій студента із зазначенням виду і назви підготовки, яка надає право доступу до подальшої

освіти та професійної діяльності.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу — модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (заликових кредитів). Структурними елементами системи є:

Кредит — одиниця вимірювання часу, необхідного студенту для засвоєння певної складової навчальної програми. Кредит враховує всі форми навчального навантаження студента: аудиторні заняття, самостійну роботу, індивідуальну роботу, підготовку до іспитів, науково-дослідницьку роботу тощо.

Заликовий кредит (ЗК) — одиниця виміру навчального навантаження, необхідного для засвоєння змістових модулів або блоку змістових модулів; кредит є відносною одиницею і вимірює час, в середньому необхідний студенту для засвоєння змістового модуля. Кредит враховує всі форми навчального навантаження студента: аудиторні заняття, самостійну роботу, підготовку до екзаменів, науково-дослідницьку роботу, олімпіади тощо. Для денної форми навчання загальна кількість кредитів за навчальний рік становить 60.

Змістовий модуль — це логічно завершена, відносно самостійна, цілісна частина навчального курсу, сукупність теоретичних та практичних завдань відповідного змісту та структури з розробленою системою навчально-методичного та індивідуально-технологічного забезпечення, необхідним компонентом якого є відповідні форми поточного та підсумкового контролю.

Модуль — задокументована, завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу.

Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни — спеціально розроблена та адаптована до умов навчального закладу сукупність матеріалів, яка включає:

- робочу програму (згідно модулів);
- курс лекцій (відповідно до робочої програми);
- перелік питань для самостійного опрацювання інформації;
- матеріали для самостійної роботи студентів;
- плани проведення лабораторних, семінарських, практичних занять;
- перелік питань для підготовки до екзамену, заліку;
- список літератури (основної, додаткової, включаючи нормативні документи);
- перелік тестових завдань для контролю, перевірки навчальних досягнень студентів;
- довідкову інформацію (про навчальну дисципліну в цілому та окремі розділи, теми).

Куратор — педагогічний або науково-педагогічний працівник, який надає рекомендації студенту щодо формування індивідуального навчального плану та контролює його виконання.

Модульна технологія навчання — одна із сучасних педагогічних технологій, що передбачає модульну побудову навчального матеріалу та його засвоєння шляхом послідовного та ґрунтовного опрацювання навчальних модулів,

мотивацію учіння на основі визначення цілей, значну самостійну навчально-пізнавальну діяльність студента та різноманітні форми діагностики рівня його знань та вмінь.

Модульна побудова навчального матеріалу — структурування навчального матеріалу на основі модульної програми.

Модульна програма — система засобів та прийомів, за допомогою яких досягається інтегруюча дидактична мета сукупності всіх навчальних модулів конкретної навчальної дисципліни.

Рейтингова система оцінювання — система визначення якості виконаної студентом навчальної роботи та рівня набутих ним знань і вмінь, що передбачає оцінювання в балах усіх результатів, досягнутих під час поточного, модульного та семестрового контролю.

Рейтинг (рейтингова оцінка) — кількісна оцінка досягнень студента за багатобальною шкалою в процесі виконання ним заздалегідь визначеної сукупності навчальних завдань.

Спеціальність — сукупність знань, умінь, навичок із певної галузі знань та практичної діяльності, здобутих у процесі цілеспрямованої підготовки та досвіду практичної роботи, підтверджених відповідним документом про освіту.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ (КМСОНП)

Метою впровадження КМСОНП є підвищення якості вищої освіти фахівців і забезпечення на цій основі конкурентоспроможності випускників та престижу української вищої освіти в європейському та світовому освітньому і науковому просторі.

Основними завданнями КМСОНП є:

- адаптація ідей ECTS до системи вищої освіти України для забезпечення мобільності студентів у процесі навчання та гнучкості підготовки фахівців, враховуючи швидкозмінні вимоги національного та міжнародного ринків праці;

- забезпечення можливості навчання студента за індивідуальною варіативною частиною освітньо-професійної програми, що сформована за вимогами замовників та побажаннями студента і сприяє його саморозвитку та підготовці до життя у вільному демократичному суспільстві;

- стимулювання учасників навчального процесу з метою досягнення високої якості вищої освіти;

- унормування порядку надання студентові можливості отримати професійні кваліфікації відповідно до ринку праці.

3. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Для впровадження КМСОНП вищий навчальний заклад повинен мати такі основні елементи ECTS:

- інформаційний пакет документів, що містить загальну інформацію про

навчальний заклад, напрями, спеціальності, додаткові кваліфікації, змістові модулі обов'язкових та вибіркового курсів, методики і технології викладання, залікові кредити, форми та умови проведення контрольних заходів, систему оцінювання якості освіти тощо;

- договір про навчання між студентом і вищим навчальним закладом (напряму, освітньо-кваліфікаційний рівень, правила і джерела фінансування, система розрахунків);

- академічна довідка оцінювання знань, що засвідчує досягнення студента в системі накопичення кредитів і за шкалою успішності на національному рівні, і за системою ECTS.

Нормативний термін навчання визначається на підставі галузевих стандартів вищої освіти. Граничний термін може перевищувати нормативний на 1 рік. Різниця між граничним і нормативним термінами не фінансується з державного бюджету.

Формами організації навчального процесу в умовах КМСОНП є лекційні, практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні заняття, всі види практик та консультацій, виконання самостійних завдань та інші форми і види навчальної та науково-дослідницької діяльності студентів.

На основі навчального плану спеціальності формується індивідуальний навчальний план студента, який включає нормативні та вибірково змістові модулі, що можуть поєднуватися у певні навчальні дисципліни. Нормативні змістові модулі необхідні для виконання вимог нормативної частини освітньо-кваліфікаційної характеристики. Вибіркові змістові модулі забезпечують підготовку згідно з варіативною частиною освітньо-кваліфікаційної характеристики, у тому числі відповідність обсягу підготовки, передбаченому нормативним терміном навчання. Вони дають можливість здійснювати підготовку за спеціалізацією певної спеціальності та сприяють академічній мобільності і поглибленій підготовці в напрямках, визначених характером майбутньої діяльності. Сукупність нормативних змістових модулів визначає: обов'язкову складову індивідуального навчального плану студента.

Змістові модулі нормативних навчальних дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу і природничонаукового циклу при підготовці студентів на споріднених напрямках повинні бути уніфікованими у встановленому порядку.

Спорідненість напрямів підготовки визначається спільністю переліку змістових модулів, які відносяться до нормативної складової індивідуального навчального плану студента цих напрямів підготовки, коли різниця між обсягами необхідних змістових модулів може бути засвоєна студентом у межах граничного терміну підготовки.

Поділ навчального матеріалу дисципліни на залікові модулі, їх кількість, види поточного контролю, терміни його проведення визначаються та ухвалюються відповідною цикловою (предметною) комісією, затверджуються заступником директора з навчальної роботи і доводяться до відома студентів та викладачів.

Система оцінювання якості освіти студента (зарахування залікових кредитів) має бути стандартизованою та формалізованою.

4. ПРИНЦИПИ

Для впровадження КМСОНП слід дотримуватися таких принципів:

- *Порівняльній трудомісткості кредитів* – досягнення кожним студентом встановлених ECTS норм, які забезпечують академічну мобільність студентів, державне й міжнародне визнання результатів освіти на конкретних етапах виконання студентом індивідуального навчального плану.

- *Кредитності* – декомпозиція змісту освіти й навчання на відносно єдині та самостійні за навчальним навантаженням студентів частки, які забезпечують:

- а) на рівні індивідуального навчального плану - набір (акумуляція) заданої трудомісткості кількості кредитів, які узгоджені з установленою нормою виконання студентом навчального навантаження в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу;

- б) на рівні вивчення навчальної дисципліни – набір (акумуляція) заданої для даної дисципліни кількості кредитів, що включає в себе виконання необхідних видів діяльності, які передбачені програмою вивчення навчальної дисципліни.

- *Модульності* – організація процесу оволодіння студентом змістовими модулями і виявлення специфічного для модульного навчання організацію комплексу дидактичних методів і прийомів, спрямованих на активну самостійно-творчу пізнавальну діяльність студента.

- *Методичного консультування* – наукове та інформаційно-методичне забезпечення діяльності учасників освітнього процесу.

- *Організаційної динамічності* – забезпечення можливостей зміни змісту навчання з урахуванням динаміки соціального замовлення і потреб ринку праці.

- *Гнучкості та партнерства* – побудова системи освіти таким чином, щоб зміст навчання й шляхи досягнення цілей освіти та професійної підготовки відповідали індивідуальним потребам і можливостям студента.

- *Пріоритетності змістової й організаційної самостійності та зворотного зв'язку* – створення умов організації навчання, що вимірюється та оцінюється результатами самостійної пізнавальної діяльності студентів.

- *Науковості та прогностичності* – побудова (встановлення) стійких зв'язків змісту освіти з науковими дослідженнями.

- *Технологічності та інноваційності* – використання ефективних педагогічних й інформаційних технологій, що сприяє якісній підготовці фахівців з вищою освітою та входженню в єдиний інформаційний та освітній простір.

- *Усвідомленої перспективи* – забезпечення умов для глибокого розуміння студентом завдань освіти та професійної підготовки, а також можливостей їх успішного досягнення.

- *Діагностичності* – можливість оцінювання рівня досягнення завдань освіти та професійної підготовки.

5. ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

5.1. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Навчальний план – це нормативний документ вищого навчального закладу (ВНЗ), який складається відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) та освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) і визначає перелік та обсяг нормативних і вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми проведення підсумкового контролю, а також обсяг часу, передбачений на індивідуальну й самостійну роботу студентів.

Графік навчального процесу. Тривалість навчального року, кількість навчальних тижнів на рік визначається типовим графіком навчального процесу за спеціальностями. Тривалість семестрового контролю і державних атестацій не повинна перевищувати 3-х тижнів на семестр, сумарна тривалість канікул за рік – не менше 8 тижнів. Тривалість практик та періоди їх проведення визначаються чинними Державними освітніми стандартами підготовки фахівців за спеціальностями.

План навчального процесу включає:

1. Цикл навчальних дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки.

2.1. Цикл навчальних дисциплін природничо-наукової підготовки.

2.2. Цикл навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки.

3.1. Цикл дисциплін вільного вибору ВНЗ.

3.2. Цикл дисциплін вільного вибору студентом.

Перший цикл навчальних дисциплін є уніфікованим.

Кількість кредитів і загальний обсяг годин з інших циклів навчальних дисциплін встановлюється згідно спеціальностей залежно від специфіки фахової підготовки. Кредит передбачає всі види навчальної діяльності: лекції, практичні заняття, семінари, консультації, індивідуальну, самостійну роботу, підсумковий контроль, дипломну роботу, всі види практики. Практики (навчальні та виробничі) становлять окремий кредит.

На один навчальний рік відводиться 60 кредитів, на семестр – 30 кредитів.

Нормативна кількість залікових одиниць для підготовки бакалавра, молодшого спеціаліста з терміном навчання 4 роки становить не менше 240 кредитів без державної атестації. На державну атестацію кредити відводяться окремо. Один кредит – 36 годин. Із загального обсягу годин не менше 50% становить аудиторна робота; $\approx 50\%$ – індивідуальна та самостійна робота студента. Тижневе аудиторне навантаження студента не повинно перевищувати 30 годин.

Загальна кількість заліків та екзаменів на заліково-екзаменаційну сесію – не більше 11 форм контролю.

5.2. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Індивідуальний навчальний план студента (ІНПС) згідно з вимогами ЕСТ5 та „Тимчасового положення про впровадження кредитно-модульної системи підготовки фахівців”, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23.01.2004р., а також відповідно до наказу МОН №774 від 30.12.2005р. є робочим документом студента, що містить інформацію про перелік та послідовність вивчення навчальних дисциплін, обсяг навчального навантаження студента, типи індивідуальних завдань, систему оцінювання, а також оцінки

поточної і підсумкової діяльності та державної атестації випускника.

Відомості про індивідуальний навчальний план студента, а також вимоги щодо його формування і ведення вміщені у Положення про індивідуальний навчальний план студента.

6. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КМСОНП

Організаційно-методичне забезпечення КМСОНП передбачає використання всіх документів, регламентованих чинною нормативною базою щодо вищої освіти, адаптованих і доповнених з урахуванням особливостей цієї системи.

Робоча навчальна програма дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу, що розробляється цикловою (предметною) комісією для кожної навчальної дисципліни на основі освітньо-професійної програми відповідно до навчального плану.

Робоча навчальна програма курсу за своїм змістом є документом, що визначає обсяги знань, умінь, якими повинен оволодіти студент відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу з урахуванням міждисциплінарних зв'язків, що виключає дублювання навчального матеріалу при вивченні спільних для різних курсів проблем, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання знань.

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється за такою структурою:

- опис навчального курсу;
- пояснювальна записка;
- розподіл навчальних годин;
- план навчальних дисциплін (по семестрах);
- структура залікового кредиту;
- тематичний план змістових модулів курсу;
- теми лекційних занять;
- теми практичних занять;
- теми семінарських занять;
- теми лабораторних занять;
- завдання для самостійної роботи;
- індивідуальні завдання (з вимогами щодо їх виконання);
- відомості про оцінювання;
- рекомендована література (основна, додаткова).

Орієнтовний зразок оформлення робочої навчальної програми додається.

Науково-методичне забезпечення навчального процесу включає: державні стандарти освіти; навчальні плани; робочі навчальні програми з усіх нормативних і вибіркового навчальних дисциплін; програми навчальної, виробничої й інших видів практик; підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять; індивідуальні навчально-дослідницькі завдання; контрольні завдання до семінарських, практичних і лабораторних занять; контрольні роботи з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу;

текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового тестування; методичні матеріали для студентів з питань самостійного опрацювання фахової літератури, виконання ІНДЗ, курсових і дипломних робіт.

Інноваційною формою науково-методичного забезпечення навчальної діяльності в умовах КМСОНП є інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД).

ІКНМЗД – це пакет навчально-методичних матеріалів, підготовлений в електронному форматі на носіях або розміщений у комп'ютерній мережі, включно в Інтернет, який містить навчальну програму дисципліни; тексти лекцій; завдання до семінарських, практичних та лабораторних занять; модулі перевірки знань; індивідуальні навчально-дослідницькі завдання; термінологію, яку повинен засвоїти студент при вивченні курсу; рекомендовану літературу; тести для самоконтролю; екзаменаційні питання.

Структура ІКНМЗД:

1. Робоча програма (згідно модулів);
2. Курс лекцій (відповідно до робочої програми);
3. Перелік питань для самостійного опрацювання інформації;
4. Матеріали для самостійної роботи студентів;
5. Плани проведення лабораторних, семінарських, практичних занять;
6. Перелік питань для підготовки до заліку, екзамену;
7. Список літератури (основної, додаткової, включаючи нормативні документи);
8. Перелік тестових завдань для контролю, перевірки навчальних досягнень студентів;
9. Довідкова інформація (про навчальну дисципліну в цілому та окремі розділи теми).

6.1. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (КУРСУ) ТА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

Навчальна дисципліна (курс) складається з декількох залікових кредитів, кількість яких визначається змістом та формами організації навчального процесу. Заліковий кредит — це завершена задокументована частина змісту навчальної дисципліни, вивчення якої для студентів, як правило, завершується підсумковим оцінюванням (тестуванням, заліком або семестровим екзаменом).

Заліковий кредит складається з модулів (частина програми навчальної дисципліни поєднана із формами навчання — лекційні, практичні, семінарські, лабораторні та індивідуальні заняття, всі види практик та консультацій, виконання самостійних завдань студентів та інші форми і види навчальної та науково-дослідницької діяльності студентів), кожний із яких у свою чергу складається із змістових модулів (одна або декілька тем).

У заліковому кредиті оцінюються всі види навчальної діяльності студента, що формують компетенції.

Таблиця 1.

Загальна характеристика навчальної дисципліни

Характеристика дисципліни	Напрямок підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Статус, термін вивчення, види занять
Кількість кредитів ECTS: ____ кредити Модулів: ____ Змістових модулів: ____ Загальний обсяг дисципліни: ____ год. Аудиторних годин на тиждень: ____ год.	Шифр галузі: _____ Найменування галузі: _____ Напрямок підготовки: _____ Код напрямку підготовки: _____	Статус дисципліни: _____ цикл _____ підготовки _____ Курс: _____ Семестр: _____ Всього: _____ год. Лекцій: _____ год. Практичні заняття: _____ год. Семінарські заняття: _____ год. Лабораторні заняття: _____ год. СРС: _____ год. Модульні контрольні роботи: _____ год. ІРС: _____ год. Вид підсумкового контролю: _____

6.2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА

Модульний принцип навчальної діяльності студента передбачає модульну структуру навчальної дисципліни (курсу), а відповідно й оцінку результатів виконання певного виду робіт, які складають зміст змістового модуля.

Таблиця 2.

Структура залікового кредиту

Тема	Всього	Лекції	Прак.	Семін.	Лабор.	СРС
Змістовий модуль І.						
<i>(Назва модуля)</i>						
Тема 1. <i>(Назва)</i>						
Тема 2. <i>(Назва)</i>						
Тема 3. <i>(Назва)</i>						
Контрольна (модульна) робота						
Змістовий модуль ІІ.						
<i>(Назва модуля)</i>						
Тема 1. <i>(Назва)</i>						
Тема 2. <i>(Назва)</i>						
Тема 3. <i>(Назва)</i>						

Контрольна (модульна) робота						
Всього:						

Навчальна дисципліна розбивається на змістові модулі. Для кожного змістового модуля визначається кількість аудиторних (лекційних, лабораторних, практичних, семінарських) годин і кількість годин самостійної та індивідуальної роботи.

Навчальна дисципліна може складатись з одного або кількох залікових кредитів. Заліковий кредит повинен бути обов'язково оцінений (контрольна робота, залік, іспит).

Кожний вид навчальної діяльності студента в межах залікового кредиту (модуль) має вагомий вплив на підсумкову оцінку із залікового кредиту.

6.3. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТА

Методологія процесу навчання оцінювання знань студента в КМСОНП полягає у переорієнтації з лекційно-інформативної на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та організацію самоосвіти студента.

Індивідуальна робота студента є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для реалізації творчих можливостей студентів через індивідуальну траєкторію розвитку їх здібностей, науково-дослідницьку роботу і залучення до творчої діяльності. Індивідуальні заняття проводяться під керівництвом викладача у позааудиторний час за окремим графіком, складеним цикловою (предметною) комісією з урахуванням потреб і можливостей студента. Індивідуальні заняття на молодших курсах спрямовуються здебільшого на поглиблене вивчення студентами окремих навчальних дисциплін, на старших курсах вони мають науково-дослідний характер і передбачають безпосередню участь студента у виконанні наукових досліджень та інших творчих завдань.

У робочій навчальній програмі курсу в розділі «Індивідуальна робота» зазначається тип індивідуального завдання та загальні вимоги щодо його виконання. Індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та творчий, дослідницький характер.

Індивідуальне завдання виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Зміст самостійної роботи з кожної навчальної дисципліни визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями викладача.

У робочій навчальній програмі в розділі „Завдання для самостійної роботи“ вказується зміст навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання. У таблиці 4 подано зразок оформлення розділу «Самостійна робота» у робочій навчальній програмі.

Таблиця 4

Завдання для самостійної роботи студентів з курсу
(назва курсу)

№ з/п	Назва теми	К-сть год. для СРС	Завдання для СРС	Форма звітності
1.	(Назва теми)	—	(Формулювання завдань для виконання)	(Можливі форми звітності: конспект, таблиця, схема тощо)
2.				
3.				
4.	Підготовка до контрольної (модульної) роботи	—		
Разом:				

Самостійна робота студентів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням, інтерактивними навчально-методичними комплексами дисциплін, електронно-обчислювальною технікою тощо.

Студентам також рекомендується для самостійного опрацювання відповідна наукова література та періодичні видання.

Методичне забезпечення самостійної роботи студентів повинне передбачати й засоби самоконтролю (тести, пакет контрольних завдань і та ін.).

Викладач визначає обсяг і зміст самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, розробляє методичні засоби проведення поточного та підсумкового контролю, здійснює діагностику якості самостійної роботи студента, аналізує її результати.

6.4. КОНТРОЛЬ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТА

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів, що визначаються вищим навчальним закладом. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується у вищому навчальному закладі. Обов'язковим є переведення оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Відомості про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів вміщені у Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Луцького педагогічного коледжу в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

7. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕВЕДЕННЯ, ВІДРАХУВАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ТА ПЕРЕРИВАННЯ ЇХНЬОГО НАВЧАННЯ

Загальний порядок переведення, відрахування, поновлення студентів та переривання їхнього навчання зазначений у “Положенні про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти”, затвердженого Міністерством освіти від 15.07.96 р. № 245.

При переведенні (п.10) студент додатково додає до заяви копію договору про навчання в попередньому навчальному закладі, академічну довідку за весь період навчання, з обов’язковим зазначенням назв дисциплін, загальної кількості годин, залікових кредитів, передбачених на їх вивчення та форм контролю.

При позитивному розгляді директором заяви, завідувач відділенням проводить перезарахування результатів навчання з дисциплін шляхом порівняння кількості залікових кредитів і обсягу змістових модулів та визначає академічну різницю нормативних змістових модулів, яка не повинна перевищувати, як правило, 10 навчальних дисциплін.

Відрахування студента за академічну неуспішність здійснюється у випадках невиконання студентом індивідуального навчального плану, незарахованих результатів семестрових контролів 3-х змістових модулів або у зв’язку з неможливістю сформулювати студентом індивідуального плану на наступний рік внаслідок незарахування йому запланованих змістових модулів та обмежень, накладених структурно-логічною схемою підготовки, а також за порушення умов договору про навчання.

Студент може взяти перерву у навчанні (академічну відпустку, повторний курс), згідно з порядком надання академічної відпустки та повторного курсу, зазначеного у “Положенні про академічні відпустки та повторне навчання у вищих закладах освіти” від 06.06.96 р. № 191.

8. СТИПЕНДІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТУДЕНТІВ

Стипендіальне забезпечення студентів здійснюється за підсумками виконання індивідуального навчального плану, виходячи з основних положень: “Порядку призначення, виплати та розмірів стипендіального забезпечення учнів, студентів, курсантів, слухачів, клінічних ординаторів, аспірантів і докторантів”, затвердженого Кабінетом Міністрів України від 08.08.2001 р. № 950.

При перевищенні граничного терміну навчання стипендія студентам не назначається у зв’язку з відсутністю фінансування з бюджету цього етапу навчання.

9. ОСОБЛИВОСТІ НОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

В умовах проведення педагогічного експерименту з КМСОНП встановлюються норми часу:

- для проведення підсумкової атестації із залікового кредиту – 0,25 годин на одного студента;
 - за керівництво куратору – 4 години на кожного студента за навчальний рік.
- Інші норми часу регламентовані наказом МОН від 07.08.2002 р. № 450 “Про

затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів”.

10. КЕРІВНИЦТВО ПРОЦЕСОМ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ.

Куратором ECTS від коледжу є заступник директора з навчальної роботи, який відповідає за виконання вищим навчальним закладом норм ECTS, сприяє практичному втіленню ECTS та координує роботу кураторів ECTS від відділень.

Кураторами ECTS від відділень є завідувачі відділеннями. Вони координують роботу кураторів, відповідають за організацію навчального процесу на факультетах в умовах кредитно-модульної системи.

Кураторами призначаються науково-педагогічні працівники (голови циклових (предметних) комісії), які надають рекомендації студентам щодо формування індивідуального навчального плану та контролюють його виконання.

11. ПЕРЕЛІК МАТЕРІАЛІВ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ КМСОНП

1. Про проведення педагогічного експерименту щодо запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації/ Рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 24.04. 2003 р., протокол № 5/5 - 4.

2. Перелік необхідних умов для запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у навчальних закладах III-IV рівнів акредитації/Додаток до Рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 24.04.2003р., протокол № 5/5-4.

3. Про проведення педагогічного експерименту з кредитно-модульної системи організації навчального процесу / Наказ МОН України № 48 від 23.01.2004 р.

4. Програма проведення педагогічного експерименту щодо запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації / Додаток до Наказу МОН України № 48 від 23.01.2004р.

5. Тимчасове положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців/ Додаток до Наказу МОН України № 48 від 23.01.2004 р.

6. Програма дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України на 2004-2005 роки/ Додаток до Наказу МОН України № 49 від 23.01.2004 р.

7. Заходи щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України на 2004-2005 роки / Додаток до Наказу МОН України № 49 від 23.01.2004р.

8. Про особливості впровадження кредитно-модульної системи

організації навчального процесу / Наказ МОН України № 812 від 20.10.2004р.

9. Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір/ Наказ МОН України №998 від 31.12.2004 р.

10. Про стан проведення педагогічного експерименту щодо впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації / Рішення колегії МОН України від 27.01.2005р. протокол № 1/2 - 4.

12. Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу / наказ МОН України № 774 від 30.12.2005 р.

13. Рекомендації щодо впровадження кредитно-модульної системи у вищих навчальних закладах III - IV рівнів акредитації / Додаток до наказу МОН України № 774 від 30.12.2005р.

14. Рекомендації щодо структури та ведення індивідуального навчального плану студента / Додаток до наказу МОН України № 774 від 30.12.2005р.

15. Рекомендації щодо структури залікового кредиту та порядку оцінювання навчальних досягнень студентів / Додаток до наказу МОН України № 774 від 30.12.2005р.

«Розроблено»:

заступник директора з

науково-методичної роботи --

О.А.Гузенко

«Погоджено»:

юрист коледжу

А.В. Тарасюк